

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.10.7.2023

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

20 Haziran 2023 tarihinde Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde içeriye hava girmesi için koğuş pencerelerinin üzerinde bulunan tel örgüleri aralayan mahpuslar hakkında kamu malına zarar vermek iddiasıyla dava açıldığı basına yansımıştır. 8 mahpus hakkında açılan davada, bir mahpus pencereye takılan tellerden dolayı nefes alamadıklarını, bu yüzden telleri ayrıştırdığını beyan etmiştir. Cezaevi koşullarını oldukça olumsuz etkileyen söz konusu olayda mahpuslar Kürtçe savunma vermek istedikleri için ifadeleri alınmamıştır.

28 Haziran 2023 tarihinde Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD), Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevinde mahpusların yaşadığı hak ihlallerini duyurmuştur. Mahpusların sosyal haklarının ellerinden alındığını, 23 saatini hücrede geçirmek zorunda bırakıldıklarını, günlük bir saat havalandırmaya çıkarıldıklarını, pencerelere sıkı tel örgüler örülerek nefes almalarının engellediğini ve söz konusu ihlallerin işkence olduğu dile getirilmiştir.

Söz konusu uygulamaların yanı sıra, talebi dışında yaşadığı yerden kilometrelerce uzakta Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen Mehmet Hayme, cezaevinde yaşadığı hak ihlallerini 24 Mart 2023 tarihinde duyurmuştur. 2016 yılında Muş'un Varto ilçesinde gözaltına alınan Mehmet Hayme, gözaltındayken işkence görmüş, ardından tutuklanmıştır. Mehmet Hayme, koğuşların gece 23:00'ten sonra saat başı kontrol edildiğini, ziyaretçilere ince arama yapıldığını, kaldıkları odalarda pencerelerin önündeki tellerden dolayı dışarıyı göremediklerini aktarmıştır. Hayme, Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevinde suların kirli olduğunu, kantinde satılan ürünlerin fahiş fiyatla satıldığını, mahpusların kıyafetlerini kurutamadığını ve koğuşlar arası iletişimin olmadığı beyan etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde pencereye takılan tellerden dolayı mahpusların nefes alamadıkları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Söz konusu uygulamanın özellikle sıcak ve nemli havada mahpusların nefes almalarını engellemesinin hak ihlaline yol açığının Bakanlığınız farkında mıdır?
- 2- Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde pencereye takılan tellerden dolayı mahpusların nefes almalarının engellenmesine ilişkin Bakanlığınızın girişimleri nelerdir?

- 3- Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde içeriye hava girmesi için koğuş pencerelerinin üzerinde bulunan tel örgüleri aralayan mahpuslar hakkında açılan davada Kürtçe savunma vermek istedikleri için mahpusların ifadelerinin alınmadığı doğru mudur?
- 4- Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde mahpusların sosyal haklarının ellerinden alındığı, koğuşlar arası iletişimin olmadığı, 23 saatini hücrede geçirmek zorunda bırakıldıkları, günlük bir saat havalandırmaya çıkarıldıkları, koğuşların gece 23:00'ten sonra saat başı kontrol edildiği Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Söz konusu uygulamaların yasal dayanağı nedir?
- 5- Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde ziyaretçilere ince arama yapıldığı doğru mudur? Söz konusu uygulamaya ilişkin Bakanlığınız adım atacaktır mıdır?
- 6- 2016 yılında Muş'un Varto ilçesinde gözaltına alınan Mehmet Hayme'nin gözaltındayken işkenceye maruz kalmasına ilişkin soruşturma açılmış mıdır?
- 7- Mehmet Hayme'nin talebi dışında, yaşadığı yerden kilometrelerce uzakta Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edilmesinin gerekçesi nedir? Mahpusların ailelerinden kilometrelerce uzakta bulunan cezaevlerine sevk edilmesinin yarattığı hak ihlallerini gidermeye yönelik Bakanlığınızın düzenlemeleri olacak mıdır?
- 8- Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevinde suların kirli olmasına, kantinde satılan ürünlerin fahiş fiyatla satılmasına ve nemli havadan dolayı mahpusların kıyafetlerini kurutamamasına ilişkin Bakanlığınızın girişimleri olacak mıdır?
- 9- Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevinde mahpusların nefes alamaması, ziyaretçilere ince arama yapılması, mahpusların sosyal hakları, Kürtçe savunma hakkı ve yukarıda bahsi geçen tüm uygulamalara ilişkin Bakanlığınız inceleme/soruşturma başlatacak mıdır?
- 10- Bakanlığınız yukarıda bahsi geçen uygulamalara karşı mahpusların haklarını korumaya yönelik alacağı tedbirler nelerdir?